

STORTINGET

Representantforslag 69 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Bengt Rune Strifeldt og Morten Ørsal Johansen

Dokument 8:69 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bengt Rune Strifeldt og Morten Ørsal Johansen om å utvide områdeadgangen i det kvoteregulerte kongekrabbefisket

---

Til Stortinget

Bakgrunn

Norsk kongekrabbeforvaltning er basert på to grunnleggende prinsipper:

- De som får sitt opprinnelige fiskeri ødelagt av kongekrabbens inntreden er de som skal ha størst rett til å høste av den.
- Kongekrabbefisket er ikke ment å utgjøre et selvstendig driftsgrunnlag for enkelte fartøy, men skal først og fremst være et supplerende driftsgrunnlag for dem som er mest berørt av problemene knyttet til bifangst av kongekrabbe.

Disse prinsippene ligger til grunn for fiskeres adgang til det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe i Øst-Finnmark. Stortinget har gitt sin tilslutning til dette blant annet gjennom behandlingen av St.meld. nr. 40 (2006–2007) Forvaltning av kongekrabbe og Meld. St. 17 (2014–2015) Evaluering av forvaltningen av kongekrabbe, jf. Innst. S. nr. 143 (2007–2008) og Innst. 350 S (2014–2015). Ettersom fiskere i Øst-Finnmark er hardest rammet av kongekrabbens inntreden, er det i utgangspunktet fartøy merkeregistrert i Øst-Finnmark, herunder kommunene Nordkapp og Porsanger, som kan delta i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe i Øst-Finnmark.

Under behandlingen av Dokument 8:7 S (2016–2017) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frank Bakke-Jensen og Oskar J. Grimstad om å utvide områdeadgangen i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe, gikk flertallet inn for å gi fiskerne i Måsøy full adgang til fisket etter kongekrabbe fra og med kvoteåret 2017, jf. Innst. 163 S (2016–2017). Begrunnelsen var at fiskere herfra ble berørt av kongekrabben i like stor grad som fiskere lenger øst. De får også bruk ødelagt av kongekrabbe, og tradisjonelle fiskefelt blir utilgjengelig fordi de er fulle av krabbeteiner.

I Meld. St. 17 (2014–2015) ble det fastsatt et aktivitetskrav i annet fiskeri for å kvalifisere for deltakeradgang i kongekrabbefisket. Dette var for å sikre at kongekrabbefisket ikke blir et selvstendig driftsgrunnlag for enkelte fartøy, men at det er aktive fiskere som deltar i kongekrabbefisket. Aktivitetskravet for omsetning fra annet fiske for å oppnå full kvote er i 2020 satt til 200 000 kroner.

Forslagsstillerne peker på at kongekrabben i økende grad er en vesentlig utfordring for aktive fiskere også i Vest-Finnmark, hvor det foregår desimeringsfiske etter kongekrabbe. De får bruk ødelagt av kongekrabbe, og tradisjonelle fiskefelt blir utilgjengelig fordi de er fulle av krabbeteiner. I desimeringsområdet er det fritt fiske, og hvem som helst kan sette ut så mange krabbeteiner de ønsker. Fiskere fra det kvoteregulerte området setter også ut krabbeteiner her når de er ferdig med kongekrabbekvotene sine i det kvoteregulerte området. Disse ulempene var ikke med i Havforskningsinstituttets beregninger som konkluderte med at fiskere i vest ikke har fått sitt tradisjonelle fiske ødelagt. Forslagsstillerne mener imidlertid at disse forholdene tilsier at aktive fiskere i Vest-Finnmark også bør få rett til å høste av kongekrabbekvoten i Øst-Finnmark.

Det andre prinsippet om at kongekrabbefiske ikke skal utgjøre et selvstendig driftsgrunnlag for enkelte fartøy, er i stor grad blitt utvannet. I dag er det hovedsakelig bostedsadresse og oppfyllelse av aktivitetskravet om inntekter fra annet fiske som kvalifiserer til kongekrabbekvote for nye kvotehavere. Dette har medført at mange utenlandske borgere (EØS-borgere) melder flytting til kommuner med kongekrabbekvoter. Dette er en gruppe som neppe har fått sitt opprinnelige fiskeri ødelagt av kongekrabbens inntreden, men som like fullt oppnår kvoterettigheter. Dette skaper ytterligere negative konsekvenser for dem som har fått opprinnelige fiskeri ødelagt av kongekrabben. En ordning der karantenetiden for botid i Finnmark blir utvidet fra ett til to år for deltakelse i åpen gruppe for fangst av kongekrabbe, vil i større grad ivareta den aktive fiskeren som har fått opprinnelige fiskeri ødelagt av kongekrabbens inntreden. En opptrapping av aktivitetskravet for deltakelse i annet fiske er et annet tiltak som kan bidra til å sikre at retten til å fiske etter kongekrabbe tilkommer aktive fiskere.

Nærings- og fiskeridepartementet vedtok imidlertid i desember 2019 at det ikke skal gjøres endringer i hvem som kan delta i kongekrabbefisket i det kvoteregulerte området i Øst-Finnmark (øst for 26° Ø) i 2020. Departementet uttalte at det er behov for ytterligere å vurdere konsekvensene av en eventuell endring i deltakelse, og baserte dette på tilbakemeldinger fra høringsrunden om saken høsten 2019. Ytterligere konsekvensutredning av en utvidelse i områdeadgangen bør imidlertid være unødvendig. Dette har vært utredet siden 2016, og konsekvensene er velkjente.

Som det fremgår av høringsuttalelsene i høringsrunden høsten 2019 er det et klart skille mellom Øst- og Vest-Finnmark. Da er det viktig å merke seg høringsuttalelsen fra de organisasjonene som representerer næringen både i Øst- og Vest-Finnmark, særlig Fiskarlaget Nord og Norges Fiskarlag. Disse er positive og anbefaler å innlemme de resterende aktive fiskerne i Vest-Finnmark i det kvoteregulerte området.

Dersom samtlige 179 fartøy i Vest-Finnmark innlemmes og deltar i det kvoteregulerte fisket, vil det utgjøre 127,25 kvotefaktorer. For å unngå negative konsekvenser for de som allerede har fått tildelt fartøykvote i Øst-Finnmark i år, kan man overregulere årets kvoteanbefaling med 250 tonn, dette vil da kunne gi «full kvote» på 1,94 tonn for fartøyene fra Vest-Finnmark. Dette vil være tilsvarende full kvote i 2019.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen endre vilkårene for å kunne delta i kongekrabbefisket i det kvoteregulerte området i Øst-Finnmark (øst for 26° Ø), slik at også fartøy som er registrert i Vest-Finnmark, kan delta på samme vilkår som fartøy fra Øst-Finnmark. Endringen bør gjøres gjeldende fra våren 2020.
2. Stortinget ber regjeringen vurdere en opptrappingsmodell for krav for å delta i kongekrabbefisket slik at man sikrer at denne retten tilkommer aktive fiskere, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

11. februar 2020

Bengt Rune Strifeldt

Morten Ørsal Johansen